10. bekkur - Foldaskóli 2025-2026

Kennsluáætlun – íslenska
(með fyrirvara um breytingar)

Kennarar: Birkir Freyr Jóhannesson, Elín Heiður Gunnarsdóttir, Erla Júlíusdóttir og Hulda María Magnúsdóttir.

Í íslensku á unglingastigi skiptast færniþættir í talað mál, hlustun og áhorf, lestur, lesskilning og bókmenntir, ritun og málfræði og falla hæfniviðmið undir þessa þætti. Hæfniviðmið eru þjálfuð með fjölbreyttum kennsluaðferðum og vinna nemendur margvísleg verkefni til námsmats, jafnt einstaklingsverkefni sem og verkefni unnin í pörum og hópum. Hæfniviðmið í töluðu máli, hlustun og áhorfi, í lestri og bókmenntum, í ritun og í málfræði eru unnin í lotum. Notast verður við rafræna málfarsbanka samhliða vinnu eftir þörfum.

Haustönn

Hæfniviðmið – Nemandi:	**Lotur - viðfangsefni**	**Námsmat**
⍰ Hefur ágætan lesskilning og getur túlkað söguþráð texta með eigin aðferð og rökstutt túlkunina – Íslendingasögur, próf ⍰ Getur rakið söguþráð í frásögn – Íslendingasögur, próf ⍰ Hefur ágætan lesskilning og getur túlkað söguþráð texta með eigin aðferð – Íslendingasögur, lokaverkefni ⍰ Getur gert grein fyrir persónusköpun í frásögn og skapað eigin persónur – Íslendingasögur, lokaverkefni	Gísla saga ● Sagan lesin í tímum ● Verkefni unnin samhliða lestrinum ● Logar kafli 4+6	Próf úr efni bókar Lokaverkefni ● stuttmynd ● teiknimyndasaga ● viðtal á hljóðskrá ● ritun

- Hefur góðan orðaforða, vandar málfar og getur beitt helstu reglum um réttritun – Íslendingasögur, lokaverkefni (val) - Getur beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar – Íslendingasögur, lokaverkefni (val) - Getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi – Íslendingasögur, lokaverkefni (val) - Getur beitt mismunandi textagerð eftir viðtakanda og tilefni og vandar uppsetningu og málfar - Íslendingasögur, lokaverkefni (val)		
- Gætir að líkamsstöðu og myndar samband við áheyrendur í framsögn og kynningu fyrir hóp – framsögn, einstaklingsræða - Getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi – framsögn, einstaklingsræða	Framsögn - Neistar – kafli 1	- Tækifærisræða - einstaklingsverkefni

Vorönn

Hæfniviðmið – Að nemandi geti:	**Lotur - viðfangsefni**	**Námsmat**
Getur sett upp heimildaskrá og vísað í hana á réttan hátt með tilvísunum í texta - heimildaritun Hefur góðan orðaforða, vandar málfar og getur beitt helstu reglum um réttritun – heimildaritun Getur beitt skipulögðum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisgreinum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar – heimildaritun	Heimildaritun ● Neistar kafli 3+5 ● Beinagrindur	Heimildaritgerð (einstaklingsverkefni): Nemendur skrifa heimildaritgerð um valið efni. Samstarfsverkefni með samfélagsfræði, efnisval kemur úr köflum 5 og 6 í bókinni *Á ferð um samfélagið*, hvort fag setur inn hæfniviðmið við hæfi.
Þekkir og getur greint ýmis bókmenntahugtök í skáldlegri frásögn - smásögupróf Getur rakið söguþráð í frásögn - smásögupróf	Valdar smásögur – bókmenntahugtök og túlkun ● Logar kafli 2	Smásögupróf
Þekkir helstu tímabil bókmenntasögunnar á Íslandi og áttar sig á hvernig bókmenntir hafa mótast af sögulegu samhengi og samfélaginu – bókmenntasaga, veggspjald	Bókmenntasaga ● Mér er í mun ● Íslensk bókmenntasaga ● Bókastoð ● Orð af orði ● Efni frá kennurum ● Logar kafli 7	● Veggspjald um tímabil ○ Helstu einkenni ○ Helstu skáld ○ Helstu verk
Þekkir helstu tegundir myndmáls og stílbragða og getur greint og beitt þeim í skáldlegri frásögn og ljóðum - ljóðapróf	Ljóð og hugtök þeim tengd ● Með fjaðrabliki ● RIA	Ljóðagreining – tímaverkefni

Getur túlkað ljóð með eigin orðum og rökstutt túlkun sína - ljóðapróf	● Valin ljóð ● Ljósrit ● Neistar kafli 8	

Málfræðilotur - verða unnar inn á milli annarra lota jafnt og þétt yfir veturinn

Hæfniviðmið – Að nemandi geti:	**Lotur - viðfangsefni**	**Námsmat**
Þekkir helstu einkenni fallorða	Málfræði ● Gullvör RIA ● Ýmis verkefni Logar kaflar 1+2+3+5	Próf - fallorð
Þekkir helstu einkenni sagnorða	Málfræði ● Gullvör RIA ● Ýmis verkefni Logar kaflar 1+2+3+5	Próf - sagnorð
Þekkir helstu einkenni óbeygjanlegra orða Getur greint í orðflokka	Málfræði ● Gullvör RIA ● Ýmis verkefni Logar kaflar 1+2+3+5	Próf – smáorð og orðflokkagreining

Getur greint í setningarhluta, þekkir hefðbundna orðaröð í íslensku og getur greint aðal- og aukasetningar	Málfræði ● Gullvör RIA ● Ýmis verkefni Logar kaflar 1+2+3+5	Próf – setningafræði
Gerir sér grein fyrir byggingu orða og samsetningu þeirra og getur skipt einföldum orðum í orðhluta Þekkir hljóðbreytingar og getur áttað sig á skyldleika orða	Málfræði ● Gullvör RIA ● Ýmis verkefni Logar kaflar 1+2+3+5	Próf – orðhlutafræði, hljóðbreytingar og skyldleiki orða

Eftirfarandi hæfniviðmið verða til þjálfunar í allan vetur en ekki metin sérstaklega í einstökum verkefnum:

- Nemandi er virkur í kennslustundum og fer eftir fyrirmælum, leggur sitt af mörkum í hópavinnu og sýnir öðrum virðingu og tillitssemi í öllu starfi (verður metið í lok vetrar)
- Getur flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilega upplýsingar sem þar er að finna
- Getur lesið fjölbreytta texta af öryggi og beitt fjölbreyttum lestraraðferðum sem hæfa hverju sinni
- Getur eflt orðaforða og lesskilning